

Рецензија на серијал „Сто сенки над Београдом“

аутора Александра Диклића (2016).

Александар Диклић већ је познат као успешан аутор огромног филмског пројекта „Београд – вечити град“ монументалног научно-популарног дела у 27 епизода. Овај рад је добио и својеврсно либрето за обожаваоце пројекта у облику штампане верзије текстова. После толико монументалног подухвата тешко да је неко могао очекивати обимније и боље дело, тим пре што је овај рад носио пионирски карактер.

Ипак, наведени серијал је дочекао достојног конкурента у облику следећег рада свог аутора. А.Диклић је успео да надмаши свој опус у племенитом покушају сагледавања сенки великих и донекле заборављених личности из прошлости Београда. Овај подухват је тим значајнији јер је Београд доживео у својој прошлости десетак разноплемених армија које су прошле његовим улицама, а у новијој историји и пет таласа разорних бомбардовања. Прошлост се веома фрагментарно сачувала, али је и те како присутна у облику историјских сенки које још шетају његовим улицама и носе различите успомене на шаролику величанствену, лепу, али и трагичну прошлост Белог града. А.Диклић у свом филмском подухвату наступа као медијум и добар Вергилије који повезује нас са овим сенкама. Гледаоц добија могућност да види стотину ових историјских личности из прошлог Београда. Неке од њих знамо веома добро, неке – по називима улица или страницама уџбеника, а неке тек по имену. Невероватно широка лепеза сагледавања прошлости карактерна за аутора дошла је у овом филмском подухвату до свог врхунског изражаја. Тешко можемо да пронађемо неког појединог академског историчара који би могао да се похвали квалитетним сагледавањем, бар половине од свих, биографија личности наведених у серијалу „Сто сенки над Београдом“.

Хронологија серијала је изузетно широка. Уметнички мозаик је направљен толико вешто да поједини каменчићи не падају у око. Ипак, студиозности ради пробаћемо да направимо научну анализу покривених тема и хронологије. Обзиром на природна ограничења (доступност фотографског и филмског материјала и сачуваност старих зграда) већи део серија је посвећен двадесетом веку. Ипак осам серија је посвећено јунацима из античког доба, још осам – средњем веку, четири – раздобљу раног новог века. Аутор приближава гледаоцу и шест сенки из XVIII века и четрнаест личности преминулих у XIX веку. Као што смо рекли већина сенки које је уочио на улицама Београда Александар Диклић спада у XX век – шездесет људи. Широка је и национална лепеза сенки (серија). Само трећина од описаних су Срби. Београд је вишевековни град са историјом много широм од националне, и ову је перспективу веома добро уочио А.Диклић. Из античког доба